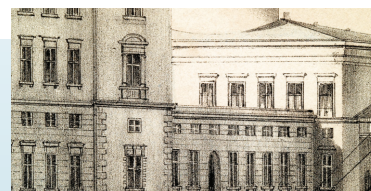

STATSREVISORERNE

Endelig betænkning over statsregnskabet for 2012

Endelig betænkning over statsregnskabet for 2012

INDHOLD

1. Statsrevisorernes indstilling til Folketinget om godkendelse af statsregnskabet for 2012	4
2. Oplysninger om indhold og opbygning af Endelig betænkning over statsregnskabet for 2012	6
3. Statsrevisorernes afgivelsesbemærkning.....	8
4. Statsrevisorernes besigtigelse af statslig virksomhed og andre aktiviteter	11
5. Sammensætning af statsrevisorkollegiet i 2010-2014.....	16
6. Oversigt over Statsrevisorernes bemærkninger	17
7. Oplysninger om inhabilitet i enkelte sager	18
8. Oversigt over beretninger der er behandlet i Endelig betænkning 2012	19
9. Opfølgning på fortsatte beretninger vedrørende tidligere år.....	22

Henvendelse vedrørende denne publikation rettes til:

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K
Telefon: 33 37 59 87
E-mail: statsrevisorerne@ft.dk
www.ft/dk.statsrevisorerne

ISSN 0107-0061
ISBN 978-87-7434-432-2

1. Statsrevisorernes indstilling til Folketinget om godkendelse af statsregnskabet for 2012

Med afgivelse af denne endelige betænkning over statsregnskabet er revisionen af statsregnskabet for finansåret 2012 tilendebragt.

Statsrevisorerne indstiller herefter i overensstemmelse med grundlovens § 47, stk. 3, at statsregnskabet for finansåret 2012 godkendes.

Statsrevisorerne,
19. marts 2014

Peder Larsen
Henrik Thorup
Helge Adam Møller
Kristian Jensen
Klaus Frandsen
Lennart Damsbo-Andersen

2. Oplysninger om indhold og opbygning af Endelig betænkning over statsregnskabet for 2012

Statsrevisorerne forelægger med Endelig betænkning 2012 statsregnskabet til Folketingets beslutning.

Statsrevisorerne afgiver Endelig betænkning over statsregnskabet i henhold til lov om statsrevisorerne, § 5. Sagerne i denne endelig betænkning er opdelt efter de ministerområder, som fremgår af statsregnskabet for 2012.

Endelig betænkning over statsregnskabet for 2012 indeholder

- Statsrevisorerne indstilling og afgivelsesbemærkning til Folketinget om godkendelse af statsregnskabet for 2012
- Statsrevisorerne afrapportering af deres besigtigelser af statslig virksomhed og andre aktiviteter
- Oplysninger om hvordan statsrevisorkollegiet har været sammensat i valgperioden 2010-2014
- Oversigt over Statsrevisorerne bemærkninger til beretningssager, som Statsrevisorerne har fulgt op på siden sidste Endelige betænkning, dvs. i perioden marts 2013 til marts 2014
- Oplysninger om hvilke statsrevisorer der har erklæret sig inhabile i hvilke beretningssager
- Oversigt over hvordan Statsrevisorerne har fulgt op på de beretninger, der er afgivet til Folketinget i folketingsåret 2012-2013, og hvilke ministerredegørelser og notater fra Rigsrevisionen der har ligget til grund for Statsrevisorerne opfølgning
- Oversigt over hvordan Statsrevisorerne har fulgt op på de beretninger, der er afgivet til Folketinget i tidligere år og de fortsatte notater fra Rigsrevisionen, der har ligget til grund for Statsrevisorerne opfølgning.

Betænkningen afgives i elektronisk form på http://www.ft.dk/Dokumenter/Vis_efter_type/Statsrevisorerne_sager.aspx, hvor alle bemærkninger, ministerredegørelser og notater fra Rigsrevisionen kan ses.

Statsrevisorerne har afgivet i alt 18 beretninger til Folketinget vedrørende regnskabsåret 2012. Statsrevisorerne afgav bemærkninger til alle beretninger. Beretningerne omhandler undersøgelser af statslig virksomhed mv., udarbejdet af Rigsrevisionen, enten på Statsrevisorerne anmodning eller på Rigsrevisionens initiativ.

Endelig betænkning 2012 følger op på disse beretninger på grundlag af ministrenes redegørelser og rigsrevisors bemærkninger, jf. § 18 i lov om revision af statens regnskaber mv. Statsrevisorerne har således løbende fulgt op på beretningssagerne og vurderet, om sagerne kunne afsluttes eller fortsat skulle følges op.

Stillingtagen til om beretningssager afsluttes eller fortsat følges op

Når Statsrevisorerne behandler sager til denne betænkning, sker det ud fra et princip om, at der er knyttet statsrevisorbemærkninger til sager, hvor kritik, henstillinger eller lignende er skønnet påkrævede eller hensigtsmæssige. Undladelse af statsrevisorbemærkning er – alt efter den pågældende sags karakter – udtryk for, enten at den er tilfredsstillende afsluttet, at Rigsrevisionen fortsat følger sagen, eller at den er bragt så langt frem, som det skønnes muligt under en rimelig sagsbehandling.

Resultatet af Statsrevisorerne behandling af sager til Endelig betænkning vil enten være, at sagen afsluttes uden yderligere opfølgning eller, at sagens afslutning udsættes med henblik på en yderligere afklaring. De fortsatte sager kan fx skyldes, at der foregår et administrativt udredningsarbejde, som skal afsluttes, eller at en udvikling skal holdes under observation gennem en længere periode.

Skønner nogen af statsrevisorerne, at en sag, der omtales i denne betænkning, gør det påkrævet, at Folketinget træffer en beslut-

ning, kan Statsrevisorerne indstille dette i forbindelse med, at de afgiver bemærkning til sagen, jf. lov om statsrevisorerne § 5, stk. 3.

Oplysninger om Statsrevisorerens habilitet

En statsrevisor er inhabil i en revisions sag, hvis vedkommende har en personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse. Det gælder også i de tilfælde, hvor en statsrevisors ægtefælle, beslægtede eller besvogrede, søskendebørn eller andre nærtstående har interesse i sagens udfald. Inhabilitet foreligger også, hvis en statsrevisor deltager eller har deltaget i ledelsen eller har været nært tilknyttet en offentlig myndighed, selskab, en forening eller anden privat juridisk person, der har særlig interesse i sagens udfald. Endvidere er en statsrevisor inhabil, når sagen vedrører revision af en offentlig myndighed, hvor den pågældende statsrevisor tidligere har medvirket ved afgørelser eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, som revisions sagen vedrører. Det kan fx være tilfældet, hvis en statsrevisor er tidligere minister. Set over en årrække er dette den hyppigste årsag til statsrevisorerens erklæringer om inhabilitet. Endelig er en statsrevisor inhabil, hvis der i øvrigt kan opstå tvivl om vedkommendes upartiskhed.

Det er den enkelte statsrevisors ansvar selv at gøre opmærksom på evt. inhabilitet. Er en statsrevisor inhabil i forhold til en revisions sag, er det således fast kutyme, at han/hun ikke medvirker ved behandlingen af sagen. I praksis foregår det på den måde, at den pågældende statsrevisor forlader statsrevisor mødet, mens sagen behandles. Oplysninger om inhabilitet er dels fremgået af de bemærkninger, som Statsrevisorerne har haft til de enkelte beretninger, dels fremgår de af kapitel 7 i denne betænkning.

Særlige regnskaber

Med henblik på at sikre Folketingets indsigt i de tilfælde, hvor statslige opgaver bliver henlagt til selskaber og virksomheder uden for finansloven, men hvor staten fortsat har ansvar, har Statsrevisorerne og rigsrevisor direkte adgang til fuldt statsejede aktieselskaber og aktieselskaber, hvor staten i øvrigt har bestemmende indflydelse. For aktieselskaber, der har aktier optaget til notering på en børsfond, skal rigsrevisor indkræve regnskaberne gennem vedkommende minister.

De særligt klassificerede regnskaber for Forsvarets Efterretningstjeneste (FET) og Politiets Efterretningstjeneste (PET) revideres principielt på samme måde som revisionen af statens øvrige regnskaber, dvs. at revisionen gennemføres under Statsrevisorerens og rigsrevisors ansvar. Revisionen af FET udføres af en særligt udpeget medarbejder i Rigsrevisionen. Revisionen af PET udføres af medarbejdere i Rigsrevisionen og Rigspolitiets interne revision, der er sikkerhedsgodkendt.

Rigsrevisor giver Statsrevisorerne en samlet årlig orientering om de overordnede resultater af revisionen. Denne rapportering finder sted samtidig med, at Rigsrevisionen rapporterer om den øvrige årsrevision i beretningen om revisionen af statsregnskabet. Rapporteringen vil som udgangspunkt være mundtlig og vil i praksis bestå i, at rigsrevisor i tilfælde, hvor der ikke er væsentlige kritiske bemærkninger, vil orientere Statsrevisorerne om, at der ikke er særlige bemærkninger. Denne rapportering vil omfatte de særlige midler og FET's almindelige regnskab, idet revisionen af PET's almindelige regnskab forudsættes rapporteret som en integreret del af rapporteringen vedrørende politiets regnskab i lighed med andre statslige virksomheder.

Hvis rigsrevisor vurderer, at der ved efterretningstjenesternes regnskabsaflæggelse er væsentlige fejl, at forvaltningen ikke har været økonomisk hensigtsmæssig, eller at regler og sædvanlig praksis har været tilsidesat i et omfang, der sædvanligvis ville føre til et forbehold eller supplerende oplysninger i en revisionspåtegning, vil rigsrevisor særskilt rapportere mere detaljeret fra revisionen af disse klassificerede regnskaber.

3. Statsrevisorernes afgivelsesbemærkning

Statsrevisorernes beretninger til Folketinget i beretningsåret 2012

Statsrevisorerne har afgivet 18 beretninger, som vedrørte beretningsåret 2012.

Statsrevisorernes beretninger afgivet til Folketinget fra oktober 2012 til september 2013, inkl.:

Beretning 1/2012 om forsvarets EH-101 helikoptere (II)
Beretning 2/2012 om Danmarks reduktion af CO₂-udledning
Beretning 3/2012 om utilsigtet brug af AMU
Beretning 4/2012 om DONG Energy A/S
Beretning 5/2012 om etablering af Udbetaling Danmark
Beretning 6/2012 om forvaltningen af statslige tilskud (afsluttet)
Beretning 7/2012 om DONG Energy A/S' elpriser
Beretning 8/2012 om møde- og repræsentationsudgifter i Kulturministeriets departement (afsluttet)
Beretning 9/2012 om politiets it-system POLSAG (afsluttet)
Beretning 10/2012 om borgerrettet forebyggelse på sundhedsområdet
Beretning 11/2012 om tilskud til forskning, udvikling og demonstration på energiområdet
Beretning 12/2012 om universiteternes stigende egenkapital
Beretning 13/2012 om den offentlige ejendomsvurdering
Beretning 14/2012 om effekten og kvaliteten af andre aktørers beskæftigelsesindsats (afsluttet)
Beretning 15/2012 om samlingen af den statslige lønadministration
Beretning 16/2012 om Danmarks indsats i Arktis
Beretning 17/2012 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2012 (afsluttet)
Beretning 18/2012 om revisionen af statsregnskabet for 2012 (afsluttet)

Det fremgår af ovenstående, at 6 ud af 18 beretninger vedrørende beretningsåret 2012 er afsluttet i Endelig betænkning over statsregnskabet for 2012. To af de afsluttede beretninger indeholder dog sager, som vil blive fulgt i de årligt tilbagevendende beretninger, jf. beretningerne 17/2012 og 18/2012. Statsrevisorerne har endvidere behandlet 16 beretninger fra tidligere år, hvoraf 10 sager er afsluttet, jf. kapitel 9.

Sager i Endelig betænkning 2012 som Statsrevisorerne gør Folketinget opmærksom på

Statsrevisorerne har fundet anledning til at fremhæve seks beretningssager på grund af deres kritiske og/ eller principielle karakter:

Fortsat opfølgning på DONG Energy A/S' økonomi og udviklingen i el-priserne

Beretning 4/2012 om DONG Energy A/S og beretning 7/2012 om DONG Energy A/S' el-priser var udarbejdet efter anmodning fra Statsrevisorerne. Statsrevisorerne bemærkede bl.a., at DONG Energy's indtjening og rentabilitet i de senere år har været presset, og at soliditeten i 2012 også var det. I 2012 indebar faldende indtjening og det høje investeringsniveau, at DONG Energy havde klaret sig markant dårligere på alle områder i forhold til sammenlignelige europæiske energiselskaber. Statsrevisorerne fandt det mindre tilfredsstillende, at dialogen mellem Finansministeriet og DONG Energy havde været utilstrækkelig i den sidste del af

perioden 2008-2010. Statsrevisorerne fandt det endvidere utilfredsstillende, at der fortsat herskede usikkerhed om, hvorvidt DONG Energy's strategi kunne skabe en positiv økonomisk udvikling, og om strategien kunne imødegå de risici, der er på et konjunkturfølsomt energimarked.

Med hensyn til DONG Energy A/S' el-priser konstaterede Statsrevisorerne, at de over en årrække samlet set har ligget på niveau med andre udbyderes priser i Østdanmark, mens DONG Energy's priser på vedvarende energi generelt har ligget under andre udbyderes priser i 2012. Statsrevisorerne efterlyste større gennemsigtighed omkring de årlige offentlige forpligtelser, som er de skatter og afgifter elforbrugerne betaler for el. Forpligtelserne er årsag til, at de danske el-priser er blandt de højeste i Europa.

Statsrevisorerne vil fortsat følge udviklingen i DONG Energy's økonomi, investeringer, lønninger og finansielle risici, herunder arbejdet med at sikre en bedre indtjening og realisere den nye strategi. Endvidere afventer Statsrevisorerne finansministerens og klima-, energi- og bygningsministerens initiativer til øget gennemsigtighed omkring de offentlige forpligtelser, fx på de årlige finanslove.

Behov for at styrke statens tilskudsforvaltning

To beretninger giver Statsrevisorerne anledning til at påpege et behov for at styrke statens tilskudsforvaltning, herunder mål- og resultatstyring, ens behandling af ansøgere, regnskabsopfølgning og revision: *Beretning 6/2012 om forvaltningen af statslige tilskud* var en tværgående undersøgelse af tilskudsforvaltningen i Kulturministeriet, Social- og Integrationsministeriet, Ministeriet for Børn og Undervisning, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Beskæftigelsesministeriet. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at ministerierne - 16 år efter den første vejledning om god tilskudsforvaltning - endnu ikke i tilstrækkelig grad har sikret, at modtagerne forvalter tilskuddene effektivt, ansvarligt og efter hensigten. Statsrevisorerne fandt det ved afslutning af sagen positivt, at Kulturministeriet havde taget initiativ til at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe om bedste praksis inden for tilskudsforvaltning. Statsrevisorerne fandt det endvidere positivt, at Rigsrevisionen ville afholde et temamøde om tilskudsforvaltning. Rigsrevisionen har således indbudt alle tilskudsforvaltende ministerier til videndeling om udfordringer og god praksis i forvaltningen af statslige tilskud.

Beretning 11/2012 om tilskud til forskning, udvikling og demonstration på energiområdet gav Statsrevisorerne anledning til at finde tilskudsforvaltningen i Klima-, Energi- og Bygningsministeriet og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser for utilfredsstillende. Der var ikke fastsat en samlet strategi eller mål for området, og det var derfor vanskeligt at evaluere, hvordan statens tilskud til forskning, udvikling og demonstration på energiområdet har bidraget til Folketingets langsigtede mål for området, fx vækst i energibranchen og jobskabelse. Statsrevisorerne konstaterede, at ministeriernes tilskudsforvaltning var mindre effektiv, unødigt kompliceret og uigennemsigtig for ansøgerne. Statsrevisorerne følger fortsat sagen.

Behov for bedre styring af statslige it-projekter

Flere beretninger - og denne beretning vedrørende 2012 - giver Statsrevisorerne anledning til at påpege et behov for bedre styring af statslige it-projekter:

Beretning 9/2012 om politiets it-system POLSAG var et eksempel på et statsligt it-projekt, som var mangelfuldt forberedt og styret, og som på flere punkter ikke fulgte god praksis for styring af statslige it-projekter. POLSAG har kostet ca. 567 mio. kr. og bliver aldrig taget i brug. Statsrevisorerne påtalte skarpt Rigspolitiets uprofessionelle og utilfredsstillende forberedelse og styring af POLSAG. Statsrevisorerne påtalte endvidere, at Justitsministeriet havde ført et utilstrækkeligt tilsyn og ikke havde orienteret Finansudvalget tilstrækkeligt om ændringer i omkostninger og risici ved POLSAG. Ved afslutning af sagen betonedes Statsrevisorerne vigtigheden af, at Rigspolitiet både erkendte og lærte af de fejl, der var begået.

Behov for at styrke den offentlige ejendomsvurdering og borgernes tillid

Beretning 13/2012 om den offentlige ejendomsvurdering var en undersøgelse af kvaliteten af SKATs arbejde med den offentlige ejendomsvurdering. Statsrevisorerne påtalte skarpt, at Skatteministeriets forvaltning af den offentlige ejendomsvurdering havde været i strid med Folketingets intentioner og ikke havde sikret en lige og fair behandling af borgere og virksomheder, der ejer ejendomme. Statsrevisorerne påtalte i den forbindelse bl.a., at kvaliteten af SKATs vurderingsarbejde havde været faldende hen

over årene, og at forskellen mellem SKATs ejendomsvurderinger og ejendommenes salgspriser var stor. Statsrevisorerne har med tilfredshed konstateret, at skatteministeren på baggrund af beretningen har iværksat et større arbejde med at øge kvaliteten i ejendomsvurderingerne og genoprette borgernes tillid til vurderingerne. Statsrevisorerne vil fortsat følge sagen.

Statsrevisorerne bemærkninger til den fortsatte udvikling i beretningssager fra tidligere år

Statsrevisorerne har fundet anledning til at fremhæve udviklingen i en beretningssag, som er afgivet i 2011.

Statsrevisorerne har afsluttet *beretning 1/2011 om tildelingen af individuel statsgaranti til Amagerbanken A/S*. Statsrevisorerne kritiserede bl.a., at Finanstilsynet ikke i tilstrækkelig grad gjorde opmærksom på Amagerbankens økonomiske tilstand og risikable forretningsmetoder forud for tildelingen af statsgarantien. Statsrevisorerne har fundet det tilfredsstillende, at erhvervs- og vækstministeren har gennemført en opfølgning på denne beretning, der bygger på erfaringer fra tildelingen af individuel statsgaranti til Amagerbanken A/S og på læring af finanskrisen i øvrigt. Lov om finansiel virksomhed mv. og regnskabsbekendtgørelsen er nu ændret, så der fremover er en strammere regulering og tilsyn med, om pengeinstitutters forretningsmetoder er forsvarlige. Formålet har været at sikre en mere restriktiv tilgang til risikable forretningsmetoder i de enkelte pengeinstitutter, herunder en præcisering og stramning af reglerne for pengeinstitutternes værdiansættelse af engagementer, opgørelser af nedskrivninger og solvensbehov mv.

4. Statsrevisorernes besigtigelse af statslig virksomhed og andre aktiviteter

Statsrevisorernes besøg ved EU-institutioner i Luxembourg og Bruxelles

Statsrevisorerne besøgte den 25. september 2013 den Europæiske Revisionsret i Luxembourg. Den 26. september 2013 besøgte man Kommissionens Generaldirektorat for Budget samt Kommissionens Kontor for bekæmpelse af svig og uregelmæssigheder (OLAF) i Bruxelles. Statsrevisorerne skulle desuden mødes med Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg, men mødet blev med kort varsel aflyst forud for afrejsen. I stedet fik Statsrevisorerne en nyttig briefing om Belgien og generelle EU-forhold af ambassadør i Belgien og tidligere EU-ambassadør Poul Skytte Christoffersen.

Hensigten med besøget ved Revisionsretten var bl.a., at Statsrevisorerne ønskede at drøfte perspektiverne i Revisionsrettens revisionsmetode samt grundlag og forudsætninger for Rettens afgivelse af revisionserklæring (DAS – Déclaration d'Assurance) til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed. Statsrevisorerne drøftede Revisionsrettens øgede fokus på den resultatorienterede forvaltning og måling af performance i EU samt opnåelse af resultater ved hjælp af EU-budgettet med det danske medlem Henrik Otbo, det hollandske medlem Gijs M. de Vries og det græske medlem Ioannis Sarmas. Der var enighed om, at det var vigtigt at fokusere endnu mere på resultatorienteret forvaltning i EU.

Statsrevisorerne og Generaldirektoratet for Budget var enige om behovet for fælles EU-retningslinjer for, hvordan medlemslandene skulle revidere og erklære sig om EU-midler. Statsrevisorerne konstaterede, at Danmark allerede lever op til hovedparten af de elementer, som – i henhold til forslag fra

Kommissionens Generaldirektorat for Budget – skal indgå i de nationale erklæringer.

Ved mødet med Kommissionens Kontor for bekæmpelse af svig og uregelmæssigheder (OLAF) fik Statsrevisorerne en præsentation af de nyeste tiltag på området. Statsrevisorerne blev bekræftet i vigtigheden af et velfungerende samarbejde mellem de nationale myndigheder og Kommissionens Kontor for bekæmpelse af svig og uregelmæssigheder og vigtigheden af, at samarbejdet foregår systematisk og struktureret.

Fælles møde for Finansudvalget, Europaudvalget og Statsrevisorerne

Statsrevisorerne tog i 2012 initiativ til et fælles møde med Finansudvalget og Europaudvalget for en drøftelse af regnskabsafklæggelse og revision i EU. Dette initiativ blev gentaget ved et møde i Folketinget den 1. marts 2013.

Ved mødet gennemgik det danske medlem af Den Europæiske Revisionsret, Henrik Otbo, revisionen af EU's regnskaber. Rigsrevisor Lone Strøm gennemgik Rigsrevisionens revision af EU-midler i Danmark. Herefter var der spørgsmål og debat om bl.a. de nationale parlamenters rolle i forhold til at styrke EU's finansforvaltning. Ordstyrer var formand for Europaudvalget Eva Kjer Hansen, mens Finansudvalgets formand, Sofie Carsten Nielsen, sammenfattede dagens synspunkter.

Henrik Otbo oplyste, at EU's regnskab formelt er rigtig, men at betalingerne havde en fejlforekomst på 3,9 % i 2011.

Revisionsretten ville i højere grad fokusere sit arbejde på forvaltningsrevision. Foreløbig viste resultaterne, at Kommissionens behovsanalyser ved nye initiativer var utilstrækkelige, og derfor var det svært at dokumentere EU-

merværdi. Programmernes svaghed svækkede også Kommissionens mulighed for at følge op på opnåede resultater og effekter. Det var fx typisk, at der manglede målsætninger, resultatindikatorer og performance data.

Også på landbrugsområdet fokuserede regelgrundlaget på udgiftskontroller og regeloverholdelse – og i mindre grad på forventede resultater og effekt. Reglerne var fortsat meget komplekse og administrationen af landbrugspolitikken forventedes at blive 15 % dyrere for medlemsstaterne. Til trods herfor var der intet, som indikerede, at de øgede omkostninger ville medføre en tilsvarende merværdi.

Rigsrevisor gjorde opmærksom på, at Rigsrevisionen hvert år afgav en beretning om revisionen af EU-midler i Danmark. Beretningen udarbejdes, fordi det er et økonomisk væsentligt område med et meget komplekst lovgrundlag, og fordi fejl kan betyde, at Danmark skal betale penge tilbage til EU. Samtidig gav beretningen Statsrevisorerne og Folketinget indsigt i forvaltningen af EU-midler i Danmark.

Den seneste beretning havde særligt fokus på administrationen af EU's landbrugsstøtteordninger, initiativer for at undgå underkendelser (tilbagebetaling til EU) og effekter af lokale projekter under regional-, landdistrikts- og fiskerifondene.

Revisionen af Danmarks administration af EU-midler viste, at:

- kontrollen med størrelsen af arealer, der modtager landbrugsstøtte, skal være mere pålidelig
- kommunernes kontrol med krav til naturbeskyttelse og miljøpleje skal være bedre
- der skal være mere fokus på effekt og resultater
- der er for mange fejl i støtte til Landdistrikter.

Man var på mødet enige om, at den danske forvaltning af EU-midler måtte forbedres, der skulle mere fokus på effekt og resultater, og de nationale regler måtte om muligt forenkles.

Folkemødet på Bornholm

Statsrevisorerne deltog i juni 2013 i Folkemødet på Bornholm.

Formand Peder Larsen (SF) besvarer spørgsmål

Et velbesøgt Folkemøde

Under overskriften "Magtens kontrollanter i krydsild" havde Statsrevisorerne, rigsrevisor Lone Strøm og ombudsmand Jørgen Steen Sørensen arrangeret et møde på Lindeplads, hvor Hans Engell, journalist og tidligere minister og statsrevisor, den 14. juni kl. 16-18 styrede debat og spørgsmål fra tilhørerne under overskrifterne:

- Hvad laver Ombudsmanden, Rigsrevisionen og Statsrevisorerne?
- Hvilken betydning har de for demokratiet?
- Er den offentlige forvaltning blevet mere lukket?
- Hvem kontrollerer kontrollanterne?

Arrangementet var velbesøgt og spørgelysten stor.

Besøg fra udlandet

Et medlem fra det indonesiske revisionsboard besøgte den 7. juni 2013 Statsrevisorerne for at få en præsentation af den danske statslige revisionsordning og udveksle viden og erfaringer. Indoneserne skulle overtage formandskabet for INTOSAI's miljørevision i 2013.

Statsrevisorerne Sekretariat har modtaget 3 delegationer af embedsmænd fra lande, som Danida samarbejder med. Deltagerne fik som led i deres studiebesøg i Danmark vedrørende "Financial Management and Good Governance ind the Public Sector" en orientering om den statslige revision.

Sekretariatet har i 2013 afholdt et tilsvarende undervisningsarrangement for udenlandske DIS-studerende.

Netværk for parlamentariske revisionsorganer i Norden og deres sekretariater

På et seminar i 2010 i Helsinki drøftede Statsrevisorerne formand med sin finske og norske kollega muligheden for at etablere et nordisk netværk for parlamentariske revisionsorganer og deres sekretariater. Der var enighed om at undersøge mulighederne for at etablere sådanne netværk, hvor man kan udveksle viden og erfaring om parlamentarisk revision.

De danske statsrevisorer var i marts 2012 værter for det første møde for revisionsorganer i Norden med deltagere fra Finland, Færøerne, Grønland, Island, Norge, Sverige og Åland. Baggrunden for mødet var, at de parlamentariske revisionsorganers opgaver og funktioner er så unikke, at man må søge til revisionsorganer i andre lande for at finde inspiration til udvikling og bedste praksis.

Embedsmænd fra revisionsorganerne fra 7 nordiske parlamenter deltog i august 2012 i et møde i Nuuk, Grønland, hvor man forbedrede opbygningen af en database over den parlamentariske revision i Norden.

Medlemmer af de nordiske parlameters revisionsorganer mødtes herefter i Stortinget i Oslo den 22. april 2013 til et nyt seminar, hvor man bl.a. drøftede udvalgte oplysninger i den nye database.

Deltagere i Nordisk netværksmøde for parlamentariske revisionsorganer, Oslo 2013

På mødet indledte Statsrevisorernes formand, Peder Larsen, med at beskrive formålet med den opgave, som revisionsudvalgene havde stillet sekretariaterne: En database, som kunne beskrive ligheder og forskelle. Sekretariatschef Gitte Korff gennemgik de væsentligste dele af databasens indhold og statsrevisor Kristian Jensen styrede en debat om forskelle og ligheder i de forskellige revisionsorganers arbejde – fx antal møder, gennemførelse af egne undersøgelser og inspektioner, afholdelse af høringer og revisionsorganernes relationer til til parlamentet. Formålet var bl.a. at drøfte bedste praksis og inspirere hinanden. Parlamenternes nytte af den statslige revision blev også drøftet på baggrund af to cases fra henholdsvis Finland og Sverige.

Dagens øvrige temaer var ”Den statslige revisions bidrag til en bedre forvaltning”, ”Ålands nye revisionsordning” og ”Stortingets opfølgning på 22. juli-sagen” (Breivik-sagen). Endelig blev det besluttet at fortsætte det nordiske samarbejde, så der afholdes et møde hvert andet år for parlamentarikere, mens sekretariaterne ligeledes mødes hvert andet år for at forberede næste parlamentarisk møde. Sekretariaterne mødes på Island i september 2014 for at forberede et nyt møde for parlamentarikere i 2015.

Temadebat 20. marts 2013 om effektivisering i den offentlige sektor

Statsrevisorerne afholdt en temadebat om effektivisering og øget produktivitet i den offentlige sektor i marts 2013. Formålet var at få større indsigt i, hvordan man kan frigøre resurser i en krisetid med knappe resurser og et politisk ønske om at bevare velfærd og service til borgerne. Ekspertter har vurderet, at der er store uforløste effektiviseringsgevinster i den offentlige sektor, som kan opnås ved strømlining af rutiner og arbejdsprocesser, digitalisering, organisationsændringer og ny teknologi mv.

Statsrevisorerne havde bl.a. ønsket at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvilke teorier og antagelser ligger til grund for, at der skulle være uforløste effektiviseringsgevinster i det offentlige på min. 10 %?
- Hvordan arbejder man i praksis med effektivisering, og hvilke gode og dårlige erfaringer har man?
- Kan man effektivisere, uden at det medfører dårligere kvalitet eller utilfredse medarbejdere?

Peter Birch Sørensen, økonomiprofessor og formand for regeringens produktivitetskommission, gav et oplæg om Produktivitetskommissionens syn på effektiviseringspotentialer i det offentlige.

Esben Rahbek Pedersen, Ph.d. CBS og Mahad Huniche, Produktionschef i Region Sjælland og forfatter til bogen ”Offentlig LEAN” talte på baggrund af overskriften ”LEAN – en metode til effektivisering i det offentlige”.

John Ladefoged, Skattedirektør og af Statens Center for Kompetenceudvikling i 2011 tildelt prisen ”Recognized for Excellence” for arbejde med Excellencemodellen holdt et oplæg om ”Effektivisering af arbejdsprocesser i SKAT – med høj medarbejdertilfredshed”.

Pressemøder

Statsrevisorerne og Rigsrevisionen holdt i 2013 to pressemøder om henholdsvis beretning nr. 4/2012 om DONG Energy A/S og beretning nr. 13/2012 om den offentlige ejendomsvurdering. Statsrevisorerne havde taget initiativ til pressemøderne, fordi begge beretninger havde et relativt komplekst indhold, og fordi der var en forudsigelig stor medieinteresse. På Rigsrevisionens pressemøder var der således en teknisk gennemgang af beretningernes indhold, og Statsrevisorernes pressemøde omhandlede den politiske stillingtagen til beretningerne.

Deltagelse i Public Accounts Committees (PAC) symposium i London

Formanden og sekretariatschefen deltog den 22.-23. oktober 2013 i et symposium arrangeret af de engelske statsrevisorer – Public Accounts Committee (UK PAC). På symposiet drøftede man bl.a.

- Sammenligninger af statsrevisorernes opgaver i et globalt perspektiv
- Eksempler fra EU på hvordan den offentlige forvaltning gøres ansvarlig
- Revisionens bidrag til produktivitet, sparsommelighed og effektivitet i den offentlige forvaltning
- Revisionsprocessen og bedste internationale praksis for revisionserklæringer
- Samspelet mellem parlamenter og den offentlige administration
- Relationer mellem rigsrevisioner og statsrevisorer – med udgangspunkt i den engelske model
- Statsrevisorernes egne ressourcer og sekretariatsbistand
- Statsrevisorernes virksomhed, kan man pege på resultater?

Deltagelse i EU-twinning projekt i Albanien

Statsrevisorernes Sekretariat deltog i februar 2013 sammen med to andre eksperter fra Frankrig og Ungarn i et EU-Twinning projekt i Tirana, Albanien. Projektets formål var at gennemføre et træningsforløb for embedsmænd og medlemmer af det albanske parlament. Sekretariatets bidrag vedrørte parlamentarisk kontrol med regeringsførelsen, herunder revision og godkendelse af statsregnskabet.

Deltagelse i international studiegruppe om statsrevisorer i Canada

Sekretariatschefen var som repræsentant for de nordiske lande særlig indbudt til at deltage i "Study Group on Public Accounts Committees", som blev holdt 6.-10. november 2012 i Legislative Assembly, British Columbia i Canada. Arrangørerne var Commonwealth Parliamentary Association og World Bank Institute under ledelse af professor Kerry Jacobs, professor Riccardo Pelizzo og konsulent for Verdensbanken Rick Staphurst. Studiegruppen bidrog med viden og erfaringer, som er indgået i publikationen "Following the Money. Comparing Parliamentary Public Accounts Committees", som Commonwealth Parliamentary Association og World Bank Institute har udgivet i 2014.

5. Sammensætning af statsrevisorkollegiet i 2010-2014

I henhold til lov om statsrevisorerne og folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed valgte Folketinget på sit møde den 1. juni 2010 følgende til statsrevisorer og stedfortrædere for tiden fra 1. oktober 2010 til 30. september 2014:

Statsrevisorer

Peder Larsen (udpeget af SF)
Henrik Thorup (udpeget af DF)
Helge Adam Møller (KF)
Mogens Lykketoft (S)
Carsten Hansen (S)
Peter Christensen (V)

Stedfortrædere

Jane Alrø Sørensen (udpeget af SF)
Kristian Thulesen Dahl (DF)
Henriette Kjær (KF)
Henrik Sass Larsen (S)
Klaus Hækkerup (S)
Kristian Jensen (V)

Statsrevisorerne konstituerer sig årligt, senest den 9. oktober 2013 med Peder Larsen (SF) som formand og Henrik Thorup (DF) som næstformand.

Efter at Peter Christensen 8. marts 2011 blev udnævnt til minister valgte Folketinget i sit møde 15. marts 2011 Kristian Jensen (V) som statsrevisor for den resterende del af funktionsperioden og Ellen Trane Nørby (V) som ny stedfortræder.

Efter at Mogens Lykketoft blev udpeget som Folketingets formand 4. oktober 2011, og Carsten Hansen blev udnævnt som minister 3. oktober 2011, valgte Folketinget Mogens Jensen (S) og Klaus Frandsen (RV) som statsrevisorer for den resterende del af funktionsperioden.

Henrik Sass Larsen (S) blev udpeget som statsrevisor i stedet for Mogens Jensen 17. april 2013. Da Henrik Sass Larsen blev udpeget som minister, overtog Magnus Heunicke (S) hvervet som statsrevisor 13. august 2013. Efter at Magnus Heunicke blev udpeget som minister, blev Lennart Damsbo-Andersen (S) udpeget 4. februar 2014 som statsrevisor for den resterende del af perioden.

Sekretariatschef Gitte Korff er leder af Statsrevisorernes Sekretariat med souschef Jens Frederik Rasmussen som stedfortræder.

Statsrevisorerne, 19. marts 2014

Peder Larsen (udpeget af SF), formand
Henrik Thorup (udpeget af DF), næstformand
Helge Adam Møller (udpeget af K)
Kristian Jensen (V), MF
Klaus Frandsen (udpeget af RV)
Lennart Damsbo-Andersen (S), MF

6. Oversigt over Statsrevisorernes bemærkninger

Beretninger vedrørende 2009

Beretning nr. 6/2009 om Forsvarets indkøb af større materiel

Beretning nr. 9/2009 om voksnes adgang til psykiatrisk behandling

Beretninger vedrørende 2010

Beretning nr. 4/2010 om elektroniske patientjournaler på sygehusene

Beretning nr. 11/2010 om DRG-systemet

Beretninger vedrørende 2011

Beretning nr. 1/2011 om tildelingen af individuel statsgaranti til Amagerbanken A/S

Beretninger vedrørende 2012

Beretning nr. 4/2012 om DONG Energy A/S

Beretning nr. 7/2012 om DONG Energy A/S' elpriser

Beretning nr. 9/2012 om politiets it-system POLSAG

Beretning nr. 13/2012 om den offentlige ejendomsvurdering

Beretning nr. 18/2012 om revisionen af statsregnskabet for 2012

7. Oplysninger om inhabilitet i enkelte sager

Følgende statsrevisorer har erklæret sig inhabil i disse beretningssager, som er behandlet i denne betænkning

Beretninger vedrørende 2005

Beretning nr. 17/2005 om indsatsen mod momskarruselsvindel

Statsrevisor Kristian Jensen har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretninger vedrørende 2009

Beretning nr. 9/2009 om voksnes adgang til psykiatrisk behandling

Statsrevisor Henrik Thorup har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretninger vedrørende 2010

Beretning nr. 4/2010 om elektroniske patientjournaler på sygehusene

Statsrevisor Henrik Thorup har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretning nr. 11/2010 om DRG-systemet

Statsrevisor Henrik Thorup har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretninger vedrørende 2011

Beretning nr. 3/2011 om sygehusbyggerier

Statsrevisor Henrik Thorup har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretning nr. 5/2011 om mål, resultater og opfølgning på kræftbehandlingen

Statsrevisor Henrik Thorup har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretning nr. 13/2011 om indkøb af sygehusmedicin

Statsrevisor Henrik Thorup har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

Beretninger vedrørende 2012

Beretning nr. 13/2012 om den offentlige ejendomsvurdering

Statsrevisor Kristian Jensen har ikke deltaget i behandlingen af denne sag

8. Oversigt over beretninger der er behandlet i Endelig betænkning 2012

Beretningerne og de dokumenter der har ligget til grund for Statsrevisorernes behandling (ministerredegørelser, notater fra Rigsrevisionen og Statsrevisorernes bemærkninger), findes kun elektronisk på www.ft.dk/statsrevisorerne.

Beretning nr.1/2012 om forsvarets EH-101 helikoptere (II)

Forsvarsministerens redegørelse af 20/12-12

Rigsrevisionens notat af 18/1-13

Beretning nr. 2/2012 om Danmarks reduktion af CO2-udledning

Udviklingsministerens redegørelse af 20/12-12

Finansministerens redegørelse af 14/1-13

Miljøministerens redegørelse af 26/10-12

Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse af 7/12-12

Rigsrevisionens notat af 11/2-13

Beretning nr. 3/2012 om utilsigtet brug af AMU

Børne- og undervisningsministerens redegørelse af 20/2-13

Rigsrevisionens notat af 12/3-13

Beretning nr. 4/2012 om DONG Energy A/S

Finansministerens redegørelse af 5/4-13

Rigsrevisionens notat af 7/5-13

Statsrevisorernes bemærkning af 22/5-13

Beretning nr. 5/2012 om etablering af Udbetaling Danmark

Social- og integrationsministerens redegørelse af 6/6-12

Rigsrevisionens notat af 25/6-13

Beretning nr. 6/2012 om forvaltningen af statslige tilskud

Social- og integrationsministerens redegørelse af 6/5-13

Ministeren for sundhed og forebyggelses redegørelse af 16/5-13

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 3/5-13

Børne- og undervisningsministerens redegørelse af 19/4-13

Kulturministerens redegørelse 7/5-13

Rigsrevisionens notat af 13/6-2013

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 7/2012 om DONG Energy A/S' elpriser

Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse af 30/5-13

Finansministerens redegørelse af 31/5-13

Rigsrevisionens notat af 25/6-13

Statsrevisorernes bemærkning af 21/8-13

Beretning nr. 8/2012 om møde- og repræsentationsudgifter i Kulturministeriets departement

Kulturministerens redegørelse af 17/6-13
Rigsrevisionens notat 26/6-13
Sagen er afsluttet

Beretning nr. 9/2012 om politiets it-system POLSAG

Justitsministerens redegørelse af 31/5-13
Finansministerens redegørelse af 17/6-13
Rigsrevisionens notat af 5/7-13
Statsrevisorernes bemærkning af 21/8-13
Sagen er afsluttet

Beretning nr. 10/2012 om borgerrettet forebyggelse på sundhedsområdet

Ministeren for sundhed og forebyggelses redegørelse af 2/9-13
Rigsrevisionens notat af 1/10-13

Beretning nr. 11/2012 om tilskud til forskning, udvikling og demonstration på energiområdet

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers redegørelse af 27/9-13
Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse af 27/9-13
Rigsrevisionens notat af 25/10-13

Beretning nr. 12/2012 om universiteternes stigende egenkapital

Finansministerens redegørelse af 24/9-13
Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers redegørelse af 9/9-13
Rigsrevisionens notat af 22/10-13

Beretning nr. 13/2012 om den offentlige ejendomsvurdering

Skatteministerens redegørelse af 2/1-14
Rigsrevisionens notat af 2/2-14
Rigsrevisionens supplerende notat af 13/2-14
Statsrevisorernes bemærkning af 20/2-14

Beretning nr. 14/2012 om effekten og kvaliteten af andre aktørers beskæftigelsesindsats

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 31/10-13
Rigsrevisionens notat af 26/11-13
Sagen er afsluttet

Beretning nr. 15/2012 om samlingen af den statslige lønadministration i Finansministeriet

Finansministerens redegørelse af 20/1-14
Rigsrevisionens notat af 11/2-14

Beretning nr. 16/2012 om Danmarks indsats i Arktis

Statsministerens redegørelse af 21/1-14
Udenrigsministerens redegørelse af 17/1-14
Erhvervs- og vækstministerens redegørelse af 20/1-14
Justitsministerens redegørelse af 20/1-14
Forsvarsministerens redegørelse af 20/1-14
Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelses redegørelse af 7/1-14
Miljøministerens redegørelse af 20/1-14
Klima-, energi- og bygningsministerens redegørelse af 24/1-14
Rigsrevisionens notat af 21/2-14

Beretning nr. 17/2012 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2012

Finansministerens redegørelse af 17/1-14

Erhvervs- og vækstministerens redegørelse af 22/1-14

Skatteministerens redegørelse af 24/1-14

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 21/1-14

Rigsrevisionens notat af 21/2-14

Statsrevisorernes bemærkning af 19/3-14

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 18/2012 om revisionen af statsregnskabet for 2012

Alle ministre har afgivet redegørelse

Rigsrevisionens notat af 3/3-14

Statsrevisorernes bemærkning af 19/3-14

Sagen er afsluttet

9. Opfølgning på fortsatte beretninger vedrørende tidligere år

Fortsatte beretninger vedrørende 1996

Beretning nr. 2/1996 om Eksporthandelsordningen, herunder Danmarks Erhvervs fonds regnskabsaflæggelse

Rigsrevisionens notat af 29/10-13

Sagen er afsluttet

Fortsatte beretninger vedrørende 2005

Beretning nr. 17/2005 om indsatsen mod momskarruselsvindlen

Rigsrevisionens notat af 30/5-13

Fortsatte beretninger vedrørende 2007

Beretning nr. 15/2007 om viden om effekter af de sociale indsatser

Rigsrevisionens fortsatte notat af 24/5-13

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 16/2007 om Forsvarets administration af vedligeholdelses-, bygge- og anlægsprojekter

Rigsrevisionens fortsatte notat af 14/1-14

Sagen er afsluttet

Fortsatte beretninger vedrørende 2008

Beretning nr. 13/2008 om TV 2 Danmark A/S' økonomi

Rigsrevisionens fortsatte notat af 8/4-13

Sagen er afsluttet

Fortsatte beretninger vedrørende 2009

Beretning nr. 6/2009 om Forsvarets indkøb af større materiel

Rigsrevisionens fortsatte notat af 22/11-13

Statsrevisorernes bemærkning af 19/12-13

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 9/2009 om voksnes adgang til psykiatrisk behandling

Rigsrevisionens fortsatte notat af 14/1-14

Statsrevisorernes bemærkning af 22/1-14

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 12/2009 om Danmarks bistand til Tanzania

Rigsrevisionens fortsatte notat af 10/1-14

Sagen er afsluttet

Fortsatte beretninger vedrørende 2010**Beretning nr. 1/2010 om effekten af aktivering af ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere**

Rigsrevisionens fortsatte notat af 20/9-13

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 4/2010 om elektroniske patientjournaler på sygehusene

Rigsrevisionens fortsatte notat af 8/5-13

Statsrevisorernes bemærkning af 22/5-13

Beretning nr. 11/2010 om DRG-systemet

Rigsrevisionens fortsatte notat af 4/3-14

Statsrevisorernes bemærkning af 19/3-14

Fortsatte beretninger vedrørende 2011**Beretning nr. 1/2011 om tildelingen af individuel statsgaranti til Amagerbanken A/S**

Rigsrevisionens fortsatte notat af 6/3-14

Statsrevisorernes bemærkning af 19/3-14

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 3/2011 om sygehusbyggerier

Rigsrevisionens fortsatte notat af 21/2-14

Sagen er afsluttet

Beretning nr. 5/2011 om mål, resultater og opfølgning på kræftbehandlingen

Rigsrevisionens fortsatte notat af 23/9-13

Beretning nr. 12/2011 om Finansiell Stabilitet A/S

Rigsrevisionens fortsatte notat af 6/3-14

Beretning nr. 13/2011 om Indkøb af sygehusmedicin

Rigsrevisionens fortsatte notat af 4/4-13